

N:o 108.

Af Herr **J. Smedberg:** *Om förändrad lydelse i 11 kap. 1 och 5 §§ Giftermålsbalken.*

Uti 11 kap. 1 § Giftermålsbalken stadgas väl förbud för mannen att hustruns fasta gods å landet samt jord och hus i staden bortskifta, förpanta eller sälja, utan att han dertill hafver hennes frivilliga ja och underskrift, i tvenne goda mäns närvaro, eller hon för rätten det muntligen tillstår. Men enligt Kongl. förklaringen den 23 Mars 1807, punkt 2, gäller detta förbud ej hustruns giftorätt uti den fastighet, som mannen såsom målsman förvärfvat i äktenskapet med hustrun, utan endast sådan jord, hvori mannen ej kan få någon giftorätt och hvilken således är hustrun enskildt tillhörig. Då likväl förvärfvande af fast egendom kan ske lika väl genom hustruns som mannens flit och sparsamhet och ofta nog med de lösören eller penningar, som hustrun infört i boet — må hända äfven genom försäljning af hustruns enskilda fastighet, i hvilket senare fall hon är berättigad till vederlag i den inköpta fastigheten, derest mannen eger någon sådan — så synes det mig vara lika billigt som rättvist, att sådan fast egendom, som under äktenskapet förvärfvats, icke må af mannen bortskiftas, förpantas eller försäljas utan hustruns frivilliga samtycke och underskrift. Ett sådant stadgande är desto mera nödvändigt, som det ofta händt, att mannen utan hustruns vetskap upptagit lån mot inteckning i den gemensamma fastigheten eller rent af försålt densamma och med lånesumman eller köpeskillingen begifvit sig till Amerika eller annat främmande land och derigenom beröfvat sin hustru det hufvudsakligaste af sin rätt i boet.

En annan omständighet, som ofta visat sig förnärma den gifta qvinnans eganderätt, är den, att mannen under äktenskapet förbättrat sin enskilda fastighet på boets gemensamma bekostnad och i flera fall tagit byggnadsmaterial å den skog, som tillhört hustruns enskilda egendom samt dermed uppbyggt sin (mannens) enskilda fastighet, hvilken senare vid hans frånfälle tillfallit hans arfvingar, utan att hustrun deri fått någon del eller ersättning för hvad af hennes lott åtgått. För att äfven i detta hänseende bereda hustrun en mera tryggad ställning torde vara nödvändigt att lagen, som i dylikt fall icke innehåller någon bestämd föreskrift, kompletterades med ett sådant stadgande, hvarigenom hustrun berättigades till ersättning för hvad af hennes lott i boet utgått till dylika omkostnader, hvilket stadgande lämpligen kunde få plats i 5 § af samma kapitel och balk.

På anförda skäl får jag vördsamt föreslå, att Riksdagen måtte för sin del besluta,

att, med upphäfvande af 2:dra punkten i Kongl. förklaringen den 23 Mars 1807, skola första och femte §§:na af elfte kapitlet Giftermålsbalken erhålla följande förändrade lydelse:

- 1 §. Mannen hafve ej makt hustruns fasta gods å landet eller jord och hus i staden att bortskifta, förpanta eller sälja, ehvad de hafva barn samman eller ej, utan han dertill hafver hennes frivilliga ja och underskrift, i tvenne gode mäns närvaro, eller hon för rätten det muntligen tillstår. Lag samma vare angående den fasta egendom, som blifvit under äktenskapet förvärfvad och hvari gifterätt kan ega rum.

- 5 §. Hafver endera, under äktenskapet, guldit sin enskilda gäld eller förbättrat sin enskilda egendom med begge deras del i boet; då skall det vid arfskifte eller delning å dess egen lott räknas.

Om remiss till Lag-Utskottet anhålles vördsamt; med hemställa tillika, att Utskottet måtte vara oförhindradt att närmare bestämma redak-

tionen samt föreslå de förändringar i öfriga lagrum, som med de nu föreslagna kunna ega sammanhang, så att det åsyftade ändamålet kan uppnås.

Stockholm den 27 Januari 1884.

J. Smedberg.

N:o 109.

Af Herr **J. Johansson** i Stockholm: *Angående ändring i 7 kap. 3 § Strafflagen.*

Strafflagens sjunde kapitelns tredje paragraf stadgar, bland annat, vid ansvar af högst tjugu kronors böter, att ingen kramlåda eller annan dylik bod får för försäljning hållas öppen å sön- och helgdagar emellan klockan sex på morgonen och klockan nio på aftonen.

Då denna lagparagraf, åtminstone hvad hufvudstaden angår, af lagens handhafvare tillämpats och fortfarande tillämpas på ett sådant sätt, att den ene handelsidkaren utan åtal städse får öfverträda densamma och den andre åtalas och bötfälles för öfverträdelsen, då myndigheterna, gent emot lagbudet, tillåta att alla butiker få vara öppna från och med klockan sex på aftonen sista söndagen före jul, dock endast den söndagen, men deremot medgifva, att uti en del af dessa butiker, likartade med dem, som inrymmas uti lagstadgandet, får idkas handel för öppna dörrar icke blott den söndagen utan äfven under alla andra sön- och helgdagar under hela året, och detta icke allenast efter klockan sex på aftonen, efter aftonsången, efter sabbatens sista gudstjänst, utan äfven på morgonen och middagen, eller under förberedel-